

ezen gyűjtemények is segítettek iparunk e két jeles személyiségének sokoldalú megjelenítését. Nevüket Budapesten és vidéken is iskolák, utcák, ligetek viselik, és még ma is jó néhány vállalkozás nevében emlékeztet a jól csengő GANZ márkanévre.

Ganz Ábrahámot és vasöntődéjét a 19. századi európai és hazai gazdaság sorsfordító újdonsága, a vasút tette sikeressé. A cég az öntvények gyártása mellett jelentős gépészeti munkákat is kivitelezett. Szabadalma, a kéregöntésű vasúti kerék is nagyban hozzájárult, hogy vasúthálózatunk hihetetlen gyors fejlődést járjon be. Ez a főváros és a vidéki Magyarország arculatának, gazdaságának és társadalmának döntő mértékű változását, megújulását is jelentette. A távolságok lecsökkentek, és az uta-

zás, de a teherszállítás, majd a mezőgazdaság és az ipar is jelentős fejlődésnek indult az Osztrák-Magyar Monarchia keretei között. A fejlődés egyik alappillére a Bem utcai öntödében működött, s mi magyar öntészek, kohászok méltán lehetünk büszkéek a svájci származású, magyarrá vált vállalkozóra és az emléket őrző szakmai gyűjteményre.

Lengyelne Kiss Katalin
nyugalmazott múzeumigazgató

Irodalom

- [1] Kovács László: Ganz Ábrahám. Öntödei múzeumi füzetek 16. 1–46. o. Országos Műszaki Múzeum Öntödei Múzeuma, Budapest, 2006.
- [2] Kovács László: Ganz Ábrahám

szabadalmi. Öntödei múzeumi füzetek 18. 1–28. o. Országos Műszaki Múzeum Öntödei Múzeuma, Budapest, 2007.

- [3] Csanády dr. Bodoky Ágnes: Ganz Ábrahám életének írásos és tárgyi emlékei. BKL Kohászat, 2015/1. 20–24.o.
- [4] Hídvégi Violetta: 2x200 = Ganz Ábrahám + Ybl Miklós. Budapest, 2014. április, 6–10. és 34. old.
- [5] Millisits Máté: Az elpusztult palota. Rubicon, 2010. 8. sz. 43. old.
- [6] Lengyelne Kiss Katalin: A bajor mérnök, akiből magyar nagyiparos lett. A lehetőségek országa. Polgárosodás a 19. századi Magyarországon c. kiállítási katalógus (49–54.o.), 2010. Kiadó: Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága

■ MÖSZ-hír

Tudósítás a 24. Magyar Öntőnapokról. A fejlődés töretlen! Ismét nagy siker, izgalmas jövő...

A Magyar Öntészeti Szövetség (MÖSZ) és az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) Öntészeti Szakosztálya szervezésében és lebonyolításában, 2017. október 13–15-én ismét Herceghalmon, a Hotel Abacusban, magyar és angol nyelven zajlott le a 24. Magyar Öntőnapok rendezvény kiállításával és szakmai konferenciával.

A rendezvény jellemző adatai:

Szakmai előadás:	36
Diák által tartott előadás:	5
Cégismertető előadás:	7
Kiállító:	11
Támogató:	21
A középiskolás résztvevő:	105
A gyárlátogatáson résztvevő:	86

A rendezvénynek 218 regisztrált résztvevője volt, ebből kilenc ország képviselőjében 18 külföldi kolléga. 101 cég munkatársa jelent meg a konferencián.

A rendezvény fő támogatója az Öntőgépszerviz Kft. és az IDRA SA (I) cégek, a kiemelt szponzorok pedig (abc-sorrendben) a Busch-Hungária Kft., a

Fémalk Zrt., az Inductotherm Europe Ltd. (UK) és a NEMAK Győr Kft. voltak. A konferencia további szponzorai: Alba Metall 1991 Kft., Alu-Öntő Kft., Antamik Kft., ASK Chemicals (A), Caster Kft., Csabametál Zrt., Csefém Kft., Csepel Metall Vasöntöde Kft., Euro-Metall Kft., Hüttenes-Albertus Chemische Werke (D), K+K-Vas Kft., Messer Hungarogáz Kft., Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Kar Öntészeti Intézete, PO-Fém Bt., Szegedi Öntöde Kft., Wescast Hungary Zrt.

A szervezők és a rendezvény fő támogatója megnyitó előtti szakmai délelőtti szervezett az öntészeti szakirányú képzés jövőjének biztosításáért, az öntészet társadalmi elfogadottságának javításáért. A megjelent 105 középiskolai diák három szakiskolából és egy szakgimnáziumból érkezett, az ország különböző részeiből. A fiatalok két, összefoglaló jellegű előadást hallgathattak meg, dr. Hatala Pál (MÖSZ): Az öntészet egy csodálatos világ témájú és Pintér János Norbert (NEMAK Győr Kft.) 4D-szimuláció alkalmazása az autóiipari öntészet szolgálatában című előadá-

sát. Ezt követően nagy érdeklődéssel vettek részt dr. Mende Tamás (ME) interaktív Anyagtudományi Scool-túra bemutatóján. Ezután az ME Öntészeti Intézet oktatói és hallgatói formázási és öntési bemutatót tartottak a diákoknak a hotel bejárata előtt felállított sátor alatt és körül, természetesen a diákok közreműködésével.

A konferencia szakkiállítás megnyitásával kezdődött, melyet a plenáris ülés előtt nyitott meg Katkó Károly, az OMBKE Öntészeti Szakosztály elnöke. A kiállítói standokon az Antamik Kft. – ASK Chemicals (A), a BL Metal Ltd (SLO), a Dualvest Kft. – EBA Kft., a Foundex Kft., az Inductotherm Group/Europe Ltd. (UK), a Nanotest H. Kft. és az Öntőgépszerviz Kft. – IDRA SA (I) és a TP Technoplus Kft. szakemberei fogadták az érdeklődőket.

A plenáris ülés levezetője dr. Hatala Pál, a Magyar Öntészeti Szövetség ügyvezetője volt. A konferenciát Kovács Sándor, a Magyar Öntészeti Szövetség elnöke nyitotta meg és dr. Nagy Lajos, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület elnöke köszöntötte.

A meghirdetett programnak megfelelően az alábbi négy plenáris előadás hangzott el:

Paolo, Milanese (IDRA SA-I): Öntöde 4.0 – fejlett gyártástechnológia világszínvonalon;

Braun Zsolt (Nemak Győr Kft.): Mi lesz veled? A belsőégésű motor és az öntészet a jövőben;

Szalva Péter (Fémalk Zrt.): A nyomásos alumíniumöntészet autóiipari újdonságai és azok hatása a korszerű szerkezetépítési technológiákra;

Dr. Varga László (ME): Az öntész duális képzés helyzete a Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Karán.

A középiskolásoknak tartott szakmai délelőtttel egy időben a konferencia résztvevőinek lehetősége volt az Öntőgépszerviz Kft. csepeli, a Fémalk Zrt. dunavarsányi és a Wescast Zrt. oroszlányi gyárában látogatást tenni, amit 86 kolléga vett igénybe.

A rendezvény második napján már két szekcióban folytak az információk és a szakmai előadások. A „Diák szekcióban” a szervezők a ME BSc- és MSc-szintű egyetemi hallgatóinak biztosítottak előadási lehetőséget, míg a doktoranduszok idén a „senior” előadók között kaptak helyet kutatási témáik eredményeinek bemutatására. A fiataloknak „Selmechánya a legek városa” címmel *Káplánné Juhász Márta* érdekfeszítő kultúrtörténeti előadást tartott.

A résztvevők a rendező két szervezet meghívására a kulturális program előtt pezsgős koccintással köszöntötték a 125 éves OMBKE-t és a 25 éves MÖSZ-t, ezt követően *St. Martin* és a *Molnár Dixieland Band* tartott nagy sikerű, közös koncertet. A rendezvény második napján jó hangulatú, a selmeci diákhagyományokat felidéző, tradicionális öntész szakestélyt tartottak a konferencia résztvevői – kiemelkedően jól szervezett, fegyelmezett módon.

Kovács Sándor MÖSZ-elnök a rendezvény záróülésén kiemelte, hogy a 24. Magyar Öntőnapok a várakozásoknak megfelelően sikeres volt, az előadók témaválasztása és témafeldolgozásának szakszerűsége magas színvonalú, a megjelent szakemberek és érdeklődők aktivitása és szakmaszeretete kiemelkedő volt. Külön hangsúlyozta, hogy ez alkalommal is az előadások nagyobb hányadát a

termelő társaságoknál dolgozó fiatal szakemberek tartották, nagy hozzájárulással, szakmabiztonsággal, a jelenlévők általános meglepedésére. Az elnök a fiatalok méltatása mellett köszönetet mondott *dr. Pilissy Lajosnak* is, aki a rendezvény legidősebb tagjaként (93) vett részt a konferencián és még egy fórumbeszélgetést is vezetett „Szakmáink mérnökeinek tudományos továbbképzése az 1960-as évekig” tárgy körben. Kiemelte Kovács elnök azt is, hogy a rendezők kerekasztal-beszélgetésen biztosítottak lehetőséget az Öntödei Múzeum (MMKM Ganz Ábrahám Öntödei gyűjtemény) helyzetének értékeléséhez, jövőjének alakításához.

Hagyománnyá vált, hogy a szekcióelnökök döntése alapján az előadásokat díjazták. Idén a főszponzor, az Öntőgépszerviz Kft. a „24. Magyar Öntőnapok kiváló szakmai előadása” minősítést *Hajas Gergely* (Alu-Öntő Kft.) kapta „A vékony falú alumínium-öntvények mechanikai tulajdonságai” előadásáért. A díjat *Selmeczi Imre*, ügyvezető igazgató adta át.

A „Diák szekcióban” a *dr. Bakó Károly* emlékének megőrzésére özvegye, *dr. Csáky Lilla* által 2017-ben alapított Ezüst Lanzetta-díjat az alapítótól *Gyarmati Gábor* végzős BSc-hallgató vehette át. (Részlet az alapító okiratból: ... A díjat a két évente megrendezett Magyar Öntőnapok keretében, a diák szekció elnöke javaslatára alapján, a diák szekció legjobb előadása kapja. A díj egy márvány posztamensen álló krómozott lanzetta... A díjazottnak előadást kell tartania díjnyertes munkájából az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság következő évi Földtani és Kohászati Konferenciáján. Az alapító vállalja, hogy a díjhoz tartozó juttatásként a nyertes diáknak ezen a konferencián a részvételi díjat és a szállásköltséget fedezi...)

Hajas Gergely

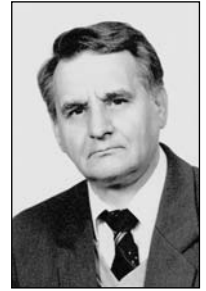

Gyarmati Gábor

Az OMBKE Öntészet Szakosztálya elismerését, „Az Öntészeti Szakosztályért emlékérmét” 2017-ben *Kővágó Zoltán* kapta. A díjat *Katko Károly* szakosztályelnök adta át.

Kővágó Zoltán

Dr. Jónás Pál

A Magyar Öntészeti Szövetség által alapított „Nándori Gyula-emlékérmét” 2017-ben *dr. Jónás Pál*, nyugalmazott egyetemi oktató kapta. Mivel az emlékérmét a díjazott személyesen nem tudta most átvenni, a későbbiekben, egy szintén ünnepélyes alkalommal adják majd át.

Kovács Sándor, a MÖSZ elnöke záróbeszédében kitért arra, hogy a hazai öntészet teljesítménye – a korábbi néhány év növekedési mértékénél némileg kisebb mértékben, de változatlanul – növekedett, és meghaladta a 206 000 tonna/év értéket. Az eredményhez a két nagy ágazat cégei – a vas- és acélalapú öntvényeket és a fémöntvényeket gyártó öntödék – nagyjából azonos arányban járultak hozzá. Izgalmas jövő elé néz a járműipar, ennek megfelelően a szektorba szállító öntödék sorsa is érdemben változhat. Ez a következő 15-20 év során lesz minden bizonnyal érdemben érzékelhető.

Megköszönte az előadóknak, a kiállítóknak, a támogatóknak és a résztvevőknek, a 105 szakiskolásnak, hogy hozzájárultak a 24. Magyar Öntőnapok sikeréhez. Köszönetet mondott nagy odafigyeléssel végzett tevékenységükért a két főszervezőnek és munkatársaiknak, valamint az ME öntészeti oktatóinak is.

Kovács Sándor elnök azzal zárta a rendezvényt, hogy „Viszontlátásra 2019 októberében a 25. Magyar Öntőnapokon, amit az öntőnapok rendezvénysorozat 50 éves évfordulóján tartunk!”

HP